

PRACOVNÍ LISTY PRO NESPAVÉ DĚTI

NOCTURNO

Každý den, když zapadne slunce, se města i příroda ponoří do tmy. V této části dne nejen my lidé, ale vlastně všechny rostliny a zvířata, spí. Krajina vypadá, jako by ji noc překryla svým závojem. Někdy je těžké poznat, co se pod tím závojem skrývá. Věci se zdají být jiné, než jaké ve skutečnosti jsou. I takový popis se hodí na obraz noční ulice od Antonína Slavíčka (1870–1910).

Antonín Slavíček, *Nocturno*,
pastel, lepenka, 89x100 cm, 1902;
ze sbírek MUO

Lidé v noci většinou spí, ale někteří se místo toho radši prochází noční krajinou. Jedním z takových byl i český malíř Antonín Slavíček. Zanechal nám o tom svědectví v podobě obrazu pojmenovaného *Nocturno*, což také přesně označuje námět malby, protože „nocturno“ znamená výtvarný záznam noční krajiny.

Nocturno může být ale také píseň, noční hudba. Takovou si poslechnu před spaním. Tahle je moje oblíbená... *Nocturne, pro klavír, L. 89 (82)* od Claude Debussyho z roku 1892. Hudba je také druh umění a s obrazy se mnohdy zajímavě spojuje.

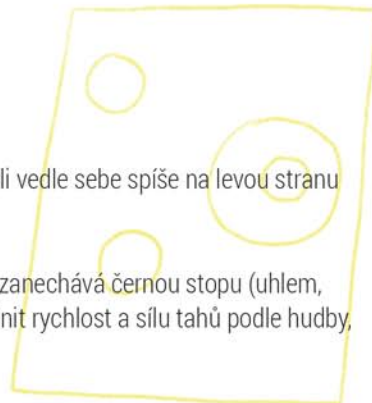

Prohlédněte si ještě jednou důkladně obraz a teď se na chvíli podívejte z okna! Vidíte krajinu města či venkova pokrytou tmou? Svítí světla pouličního osvětlení? Mrká na vás Měsíc a hvězdy na obloze?

Zkuste si noční oblohu namalovat. Že to nezvládnete? Alespoň část oblohy jistě ano. Nechte se u toho unášet hudbou Clauda Debussyho.

Jak na to?

1. Pusťte si skladbu Nocturne, pro klavír, L. 89 (82) od Claude Debussyho zde: <https://www.youtube.com/watch?v=KZrjOV4P8XE>
2. Na libovolně velký papír (žlutý nebo bílý) nakreslete čtyři menší kruhy. Dva jakkoli vedle sebe spíše na levou stranu a další dva na pravou tak, že jeden menší bude uvnitř mnohem většího.
3. Vaším úkolem bude postupně prokreslit plochu čímkoliv, co objevíte doma a co zanechává černou stopu (uhlem, rudkou, černou pastelkou nebo černým suchým či olejovým pastelem). Můžete měnit rychlost a sílu tahů podle hudby, kterou si k tomu pustíte (třeba i opakovaně).
4. Postupujte tak, že pravý vnitřní kruh pokryjete opravdu silnou vrstvou barvy až do okrajů. Pak postupujte za okraje a kreslete, až se dotknete většího kruhu. Postupně ubírejte na sytosti barvy.
5. Na levé straně papíru postupujte obráceně. Kulaté tvary nechte prázdné, ale od jejich obrysu ven kreslete do stran. Nejdříve začněte zlehka a potom postupně přidávejte barvu, až kolem nich vytvoříte další dva nepravidelné velké kruhy.
6. Nakonec se soustřeďte na vykreslení celé plochy papíru. Vznikne tak kousek tmavé oblohy se třemi objekty.

Obrázek mi připadá jako „živý“! Jako bych se dívala do Slavíčkovy noci přímo v tuto chvíli.

Podívejte se na hotové dílo a zkuste posoudit, který tvar více vystupuje z plochy papíru. Který se naopak více noří a splývá se svým okolím?

CO BUDETE
POTŘEBOVAT

bílý nebo žlutý papír libovolného formátu, černý uhlík, rudka, pastelku nebo suchý či olejový pastel, počítač nebo telefon s přístupem na internet a se zapnutými reproduktory (na poslech hudby)

Hmm, něco takového bych nikdy nenamalovala! Nebo ano?

Stihnete celý obrázek za 6 minut a 45 sekund? Tak je skladba dlouhá.

AUTORKY
PAVLA BAŠTANOVÁ
HANA LAMATOVÁ

